

Posudek bakalářské práce Zdeňka Smutného „Tzv. Zelená internacionála a politické procesy v Československu po druhé světové válce“, Praha 2010, 127 s.

Autor si zvolil téma v české historiografii málo frekventované, v úhlu pohledu zcela originální. Zamýšlí se nad kontinuitou ideologie agrarismu, zkoumá její proměny a institucionální zázemí. Práce propojuje jeden z velkých politických procesů 50. let (proces s odnoží Zelené internacionály) s problematikou zahraniční rezistence. Ověřuje tím principiální neplatnost účelové konstrukce československé státní bezpečnosti a soudní mašinerie kladoucí do přímé souvislosti zahraniční agrárně politické struktury s domácí rurální kulturou a českým venkovem vůbec. Zamýšlí se nad možnostmi agrárního hnutí v emigraci v době gradující studené války.

Vysoká hodnota práce nespočívá jen v náročném formulování badatelských cílů, ale i v jejich naplňování cestou studia původních dosud nevyužívaných pramenných zdrojů. Z. Smutný dokázal shromáždit pozoruhodnou pramennou bázi z domácích i zahraničních archivů, které mu díky jeho vyjednávací trpělivosti nakonec vyhověly v pramenných požadavcích do té míry, že práce nabyla vcelku zřetelných kontur i tam, kde se to zprvu zdálo být takřka utopií. Solidní pramennou základnu – která zřejmě bude v budoucnosti po zpracování příslušných archívních fondů v zahraničí poněkud doplněna – umocnil seriózní prací s odbornou literaturou. Z relevantních studií chybí skutečně nemnohé.

Struktura práce je logická. Na vymezení pojmu agrarismus a nástin rozvoje agrární strany českých zemích/Československu navazuje výstižný nástin rozvoje mezinárodního agrárního hnutí meziválečného období s jeho ústředním stavovským organizačním článkem – Mezinárodním agrárním bureau se sídlem v Praze. Gros práce – a také její nejzdařilejší část – pak představuje analyticky zpracovaná podkapitola osvětlující úsilí o obnovu agrárního hnutí po druhé světové

válce. Dává nahlédnout angažmá české agrární emigrace v Mezinárodní selské unii, přibližuje její činnost, financování. Kompetentně se zamýšlí nad limity jejího fungování, ať již ve sféře ekonomického zajištění, či velmi omezené klientely, jež nebyla navázána na žádná masová politická hnutí. Závěr práce (kap. 3) pak zkoumá politický proces se Zelenou internacionálou, jeho ekonomické a politické kontexty, propagandistické cíle. Přesvědčivě dokládá, že teze o „napojení“ obviněných na zahraniční agrární struktury neměly reálný základ.

Dílo, ač vykazuje řadu drobných gramatických, stylistických a jiných nedostatků, je psáno velmi slušným jazykem. Autor prokázal schopnost práce s prameny a textem na vysoké úrovni. Bakalářskou práci Zdeňka Smutného proto doporučuji k úspěšné obhajobě.

Hodnocení:

Praha 8. února 2011

Prof. PhDr. Eduard Kubů, CSc.

Vedoucí práce